

بررسی نقش عناصر غذایی پر مصرف بر باردهی متناوب و ریزش جوانه‌های گل پسته

بهرام یانی نسب^۱ و مجید راحمی^۲

- گروه باغبانی دانشکده کشاورزی دانشگاه صنعتی اصفهان

- بخش باغبانی دانشکده کشاورزی دانشگاه شیراز

پسته از درختان میوه‌ای است که باردهی متناوب یا عادت گلدهی و باردهی سنگین و سبک در سال‌های بین در بی را نشان می‌دهد. این پدیده در درختان پسته در مقایسه با سایر درختان میوه دارای خصوصیت متفاوت بوده و به دلیل ریزش جوانه‌های گل در تابستان سال پر محصول می‌باشد. دلایل اصلی ریزش جوانه‌های گل پسته هنوز نامعلوم است. پژوهش حاضر به منظور بررسی نقش عناصر غذایی پر مصرف بر این پدیده انجام گردید. بدین منظور ۱۶ درخت ۳۰ ساله پسته و قم اوحدی (۸ درخت OFF^۱ و ۸ درخت ON^۲) انتخاب و غلظت عناصر پر مصرف (نیتروژن، فسفر، پتاسیم، کلسیم، میزیم و گوگرد) در اندام‌های مختلف درخت شامل جوانه‌های گل، برگ‌ها، میوه‌ها، شاخه‌های رشد جاری و یکساله و ریشه در هر دو گروه درختان بصورت ماهانه از ۱۰ روز پس از مرحله تمام گل تا زمان برداشت میوه‌ها تعیین شد. در صد ریزش جوانه‌های گل نیز در توالی ۱۵ روزه در مرحله رشد و نمو بذر محاسبه گردید. نتایج نشان داد غلظت‌های نیتروژن و فسفر در بسیاری از اندام‌های گیاهی هر دو گروه درختان در دوره رشد و نمو بذر کاهش یافت. در هر حال غلظت این دو عنصر در اندام‌های مختلف درختان OFF^۱ بیشتر از درختان ON^۲ بود. در مقایسه با نیتروژن و فسفر، غلظت پتاسیم، کلسیم و میزیم در طول فصل رشد در اکثر اندام‌های درختان هر دو گروه افزایش یافت. غلظت کلسیم و میزیم در درختان ON^۲ به مراتب بیشتر از درختان OFF^۱ بود. از طرفی تفاوت معنی داری بین غلظت گوگرد در برگ‌ها، میوه‌ها و ریشه‌های درختان OFF^۱ دیده نشد. نتایج همچنین نشان دهنده وجود همبستگی بین غلظت برخی از عناصر و ریزش جوانه‌های گل بود. بنابراین با توجه به نتایج بنظر می‌رسد که کاهش غلظت برخی از عناصر در جوانه‌های گل می‌تواند نقش مهمی در ریزش این عضو داشته باشد.